

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

сільськогосподарських підприємствах: практичний аспект та проблеми	
Луцак Н. С. Інноваційний розвиток підприємства через модернізаційні процеси	293
Міронова Ю. В., Воєділова Д. Д. Формування моделі ефективності господарської діяльності підприємства	295
Мойсеєнко І. П. Антикризове управління в системі економічної безпеки підприємства	298
Мороз О. О., Белінська С. О. Управління якістю виробництва швидкозаморожених плодоовочевих продуктів	301
Небава М. І., Заворотна Ю. І. Шляхи формування ефективної системи управління оборотними коштами підприємства	304
Опольський О. І. Соціальна політика підприємства як інструмент розвитку його організаційної культури	307
Присяжнюк С. В., Августова О. О. Витрати: облік за національними та міжнародними стандартами	310
Присяжнюк С. В., Коваленко А. О. Оцінка поточних зобов'язань у вітчизняній та міжнародній обліковій практиці	313
Присяжнюк С. В., Нажа А. С. Облік основних засобів за міжнародними та національними стандартами	316
Притула В. І. Програма наставництва як кластерний елемент системи професійного розвитку та навчання персоналу	319
Рудковська О. Л. Джерела фінансування антикризових заходів на підприємстві	322
Рудковська О. Л., Грабчук Г. С. Проблеми в управлінні грошовими потоками підприємства	324
Рудковська О. Л., Кацан В. С. Особливості ефективного використання необоротних активів торговельних підприємств	327
Салип Ю. О. Розрахунок внутрішньогалузевої конкурентоспроможності підприємств	329
Сердюк Т. В., Клопотовська Є. О. Автомобільні шляхи як фактор розвитку автомобільних перевезень	333
Сердюк Т. В., Кравчук Г. В. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку ОСББ в Україні	336
Сердюк Т. В., Лавровська І. В. Трансакційні витрати в сучасних умовах будівельної діяльності	338
Сінельнік В. В. Формування вартості страхових компаній в сучасних умовах розвитку ринку небанківських фінансових послуг в Україні	341
Стасюк Н. Л., Маковей Т. Ю. Формування капіталу акціонерного товариства в сучасних умовах в Україні	343
Стасюк Н. Л., Трифаненко Ю. В. Управління витратами на промислових підприємствах	346
Стожок Л. Г. Управління соціальними ризиками на підприємстві як механізм забезпечення конкурентоспроможності	349
Фещенко О. М., Літвінов С. О., Андронатій О. І. Аналіз основних проблем управління сучасним підприємством	352
Чалюк П. В., Вакановська А. В. Сучасні тенденції розвитку маркетингової стратегії на підприємстві	354
Черкашина М. В. Теоретичні підходи до оцінки контролю якості продукції	357
Швейкіна Л. Я., Ганзієнко Н. І. ідентифікація моделей економічної поведінки підприємств на прикладі молокопереробної галузі Вінниччини	360
Штовба О. В., Пантоха Дуке Естефанія Паола Якість продукції як засіб підвищення престижу підприємства	363
Яковишина Н. А., Бобошко Т. В. Особливості відображення поточної дебіторської заборгованості у фінансовій звітності	365

джерел фінансування [4]

До зовнішніх джерел фінансування можна віднести внески власників на збільшення статутного чи додаткового капіталу, а також різні форми залучення позичкового капіталу: кредити банків (довго- та короткострокові); кредиторська заборгованість за матеріальні цінності, виконані роботи, послуги; заборгованість за розрахунками (з одержаних авансів, з бюджетом, з оплати праці тощо)

Щодо коштів кредиторів, які є складовими потенційних зовнішніх джерел фінансування, то їх залучення має місце лише тоді, коли кредитори зацікавлені у подальшому функціонуванні підприємства-боржника і виступають за проведення санації. У разі, якщо кредитори прагнуть повернути свої кошти і їх ніяким чином не цікавить подальша доля суб'єкта господарювання, це джерела не є альтернативними, однак залучення коштів

кредиторів може здійснюватись у разі отримання позик від інших осіб, які не є кредиторами підприємства. В цьому випадку таке залучення може призвести до збільшення заборгованості підприємства і зниження фінансової стійкості. Таке залучення може здійснюватись у випадку, коли боржник самостійно подає до господарського суду заяву про порушення справи про банкрутство.

Висновки. Як бачимо, єдиного підходу до вибору джерел фінансування антикризових заходів не існує, кожне підприємство самостійно обирає способи фінансової стабілізації. Використання внутрішніх джерел фінансування не лише дає змогу подолати кризові явища на підприємстві, а й значною мірою зменшує залежність його від залучення зовнішніх фінансових джерел. Однак при розробці антикризових заходів та пошуку джерел їх фінансування, необхідно детально вивчити специфіку роботи підприємства, врахувати усі внутрішні та зовнішні чинники впливу на його діяльність. При визначенні можливих шляхів фінансування антикризових заходів на підприємстві, необхідно визначати їх доцільність та гнучкість, при наявності впливу непередбачуваних чинників зовнішнього середовища.

Література

1. Салига С.Я. Антикризове фінансове управління підприємством: Навчальний посібник / С.Я.Салига, Є.І.Ляшенко, Н.В.Дацій, С.О.Корецька, Н.В.Нестеренко, К.С.Салига. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 208с.
2. Козик О.В. Антикризове фінансове управління на підприємстві / навч. посіб./ О.В.Козик, Н.Є.Селюченко.- К.УБС НБУ, 2007. - 222с.
3. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: [моногр.] / О.О.Терещенко – [2-ге вид.без змін].- К.КНЕУ, 2006. – 268с.
4. Борнос В. Г., Сторчака Н.О. Внутрішні джерела фінансування в загальній системі антикризового управління / В.Г. Борнос, Н.О. Сторчака // Економіка. Проблеми економічного становлення. – 2009. - №5 . – С.69-76

УДК 658.15

**Рудковська Ольга Леонідівна, асистент;
Гребчук Галина Сергіївна,
Вінницький національний технічний університет**

ПРОБЛЕМИ В УПРАВЛІННІ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку ефективність функціонування підприємств в значній мірі залежить від стану його грошових потоків, оскільки саме вони визначають його ліквідність та платоспроможність. Адже, навіть підприємство, що за звітний період отримало прибуток, може виявитись не

платоспроможним через нестачу грошових коштів. Управління грошовими потоками є однією з основних функцій фінансового менеджменту. В Україні, в умовах інфляції та кризи неплатежів, ефективне управління грошовими потоками є одним з актуальних завдань фінансового управління.

Аналіз досліджень та публікацій. Грошовим потокам, а також їхньому ефективному управлінню та проблемам які можуть при цьому виникнути, присвячено багато публікацій як українських, так і зарубіжних учених-економістів, а саме таких, як І. О. Бланк, В. В. Ковальов, А. М. Подерьогін, М.Бертонеш та багато інших. Аналіз літературних джерел показав, що науковці не сформулювали чіткі проблеми управління грошовими потоками та ефективні методи їх вирішення.

Метою статті є висвітлення проблем управління грошовими потоками з якими може стикатись керівництво підприємства в процесі господарської діяльності.

Основний матеріал. Виникнення та формування грошового потоку під час здійснення господарських операцій у процесі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності є результатом прояву фінансово-економічних відносин, таких як виконання договірних зобов'язань між суб'єктами господарювання. Функціонально-організаційні особливості господарських операцій підприємства дають змогу ідентифікувати рух грошових коштів за видами грошових потоків. Грошові потоки мають винятково фінансовий характер, адже їх результатом є формування, розподіл та використання фондів грошових ресурсів підприємства. Базові функціонально-організаційні характеристики грошових потоків формуються на основі сукупності складових елементів, таких як причина та джерело формування грошового потоку і чинники формування абсолютної величини грошових ресурсів.

Управляючи грошовими потоками, головна увага має зосереджуватися на пріоритетних потоках за фінансово-господарськими операціями, тобто тих, що забезпечують формування більшої частини вартості підприємства та/або його прибутку й здійснюються на регулярній основі. Слід наголосити, що грошовий потік від операційної діяльності суб'єкта господарювання має розглядатися як основне джерело фінансового забезпечення його господарської діяльності в подальші періоди. Тому одна з ключових характеристик підприємства, що ефективно функціонує, - наявність протягом тривалого часу позитивного операційного грошового потоку з порівняно стабільною абсолютною величиною.

Ефективне управління грошовими потоками визначається базовими положеннями щодо організації управління ними. Грошові потоки не можуть виникати внаслідок бездіяльності підприємства. Вони є невід'ємною складовою фінансового та операційного циклів, що вимагає узгодження фінансових рішень між усіма напрямками управління фінансами підприємства. Управління грошовими потоками потребує відповідного інформаційного наповнення системи прийняття управлінських рішень. А також передбачає однозначність трактування прийнятих фінансових рішень, чіткість доведення їх до виконавців та забезпечення адекватного зворотного зв'язку - моніторингу, перегляду та корегування фінансових рішень. [1]

За Бланком І. А. процес управління грошовими потоками охоплює такі основні етапи:

1. Забезпечення повного і достовірного обліку грошових потоків підприємства і формування необхідної звітності. Цей етап управління покликаний реалізувати принцип інформативної його вірогідності. У процесі здійснення цього етапу управління грошовими потоками забезпечується координація функцій і задач служб бухгалтерського обліку і фінансового менеджменту підприємства.

2. Аналіз грошових потоків підприємства в попередньому періоді. Основною метою цього аналізу є виявлення рівня достатності формування коштів, ефективності

їхнього використання, а також збалансованості позитивного і негативного грошових потоків підприємства за обсягом і в часі. Аналіз грошових потоків проводиться по підприємству в цілому, у розрізі основних видів його господарської діяльності, по окремих структурних підрозділах (“центрах відповідальності”).

3. Оптимізація грошових потоків підприємства. Така оптимізація є однією з найважливіших функцій управління грошовими потоками, спрямованою на підвищення їхньої ефективності в майбутньому періоді.

Найважливішими завданнями, розв'язуваними в процесі цього етапу управління грошовими потоками, є:

- виявлення і реалізація резервів, що дозволяють знизити залежність підприємства від зовнішніх джерел залучення коштів;
- забезпечення більш повної збалансованості позитивних і негативних грошових потоків у часі і за обсягами;
- забезпечення більш тісного взаємозв'язку грошових потоків по видах господарської діяльності підприємства;
- підвищення суми і якості чистого грошового потоку, генерованого господарською діяльністю підприємства.

4. Планування грошових потоків підприємства в розрізі різних їхніх видів. Таке планування носить прогнозний характер у силу невизначеності ряду вихідних його передумов. Тому планування грошових потоків здійснюється у формі різноманітних планових розрахунків цих показників при різних сценаріях розвитку вихідних факторів (оптимістичному, реалістичному, песимістичному).

5. Забезпечення ефективного контролю грошових потоків підприємства [2].

З метою виведення підприємства з важкого фінансового становища та підвищення його платоспроможності й ліквідності активів потрібно здійснювати ефективне управління грошовими потоками даного суб'єкта господарювання, а за умов важкого економічного становища в країні воно набуло більш важливого значення.

Загальною метою управління грошовими потоками є стабілізація рівня доходів і витрат з метою забезпечення платоспроможності і фінансової стійкості підприємства.

Потрібно пам'ятати, що на систему управління грошовими потоками впливають зовнішні і внутрішні фактори. До зовнішніх факторів можна віднести несплату заборгованості, проблеми кредитування, мінливий стан української економіки та політики та інші. На внутрішні фактори, такі як відсутність довгострокового фінансування, тінізація прибутку, неефективність фінансового менеджменту, підприємство має можливість впливати та коригувати свою діяльність відповідно до їх змін.

Для того щоб зменшити вплив цих факторів, на даному етапі розвитку української економіки, підприємству необхідні висококваліфіковані фінансові менеджери, які зможуть чітко прораховувати управлінські рішення, що призведе до покращення платоспроможності, рентабельності, ліквідності підприємства, а також до рівномірності та оптимізації грошових потоків.

До проблем, які стосуються до фінансового менеджменту в системі грошових потоків можна віднести:

- невідповідність управління грошовими потоками цілям самого підприємства;
- відсутність чи некоректність моделей та методів управління грошовими потоками;
- управління грошовими потоками необхідно здійснювати як і розрізі операційної діяльності, так і в розрізі інвестиційної та фінансової.

Фінансова звітність підприємства є відправною точкою для аналізу та оцінки показників фінансової діяльності. Кожна оцінка починається з огляду фінансового стану та фінансових результатів, отриманих за останні роки. Фінансові коефіцієнти є

важливими інструментами аналізу фінансової звітності, що забезпечують основу для оцінки підприємства та експертизи його фінансового стану.

Важливим документом серед фінансової звітності є звіт про рух грошових коштів. У ньому відображаються та аналізуються господарські операції, які проходять через банківський рахунок компанії. Цей звіт розділяє грошові потоки на три категорії: грошові потоки від основної діяльності, грошові потоки від інвестиційної діяльності, грошові потоки від фінансової діяльності. Оцінка потоків грошових коштів лежить в основі оцінки компанії, і, таким чином, чітке та ясне розуміння елементів грошових потоків є дуже важливим для успішного розуміння оцінки компанії в цілому [3].

Висновки. Отже, ефективне та правильне управління грошовими потоками має велике значення для підприємства, тому що від цього залежить його платоспроможність, рентабельність та ліквідність. Підприємства часто стикаються з проблемами в управлінні грошовими потоками через нестабільність української економіки; також, часто керівники недооцінюють необхідність такого управління, вважаючи що це не є важливим чи пріоритетним. Насамперед, керівники повинні зрозуміти, що фінансовий менеджмент є важливим елементом управлінської системи підприємства, і тому, потрібно приділити увагу підбору висококваліфікованого персоналу, який буде здійснювати ефективне управління грошовими потоками.

Література

1. Поддєрьогін А.М., Невмежицький Я.І. Ефективність управління грошовими потоками / А.М. Поддєрьогін, Я.І. Невмежицький // Фінанси України. - 2007. - №11. - С. 119-127.
2. Бланк И.А. Управление денежными потоками / И.А. Бланк // – К.: Ника – Центр, 2007, - 752 с.
3. Бертонеш М. Управление денежными потоками / М. Бертонеш // Р. Найт. - СПб.: Питер, 2004.-240 с.

УДК 658.15

Рудковська Ольга Леонідівна, асистент;
Кацан Вікторія Станіславівна,
Вінницький національний технічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання, ефективність виробничо-господарської діяльності підприємств, залежить від структури та інтенсивності використання їх основних засобів.

На сьогоднішній день, більшість торговельних підприємств значною мірою втрачають свої позиції через застарілу технологію, а також значно зношені їх виробничі потужності. Однією з таких проблем на певних підприємствах є відсутність якісного та вчасного оновлення нематеріальних активів, які б в свою чергу сприяли підвищенню та прибутковості діяльності цих підприємств. Ефективне управління цими необоротними активами на підприємстві, дає змогу створити потужну основу для діяльності підприємства та умови щодо покращення ефективного його розвитку в майбутньому.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок щодо виконання та розробки теоретичних та практичних аспектів аналізу необоротних активів зробили зробили вітчизняні та зарубіжні науковці, а саме: Г.П. Ляшенко В.Г. Швець, О.І. Кобилянська, М.Т.Білуха, С.М. Фірсова, Н.М. Притуляк, Н.О. Власова, С.О. Зубков та

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. **28,73**
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009